

váděn, točilo se vše kolem otázky, zda žalovaná firma měla důvodnou příčinu ke slevě. Bylo zjištěno, že slevu poskytnouti byla dle stavu věci nucena. Není-li však udržitelným právní názor, že žalobci přísluší provise, třeba jen částečná dle poměru došlé kupní ceny, i když žalovaná neměla vůbec zisku, nýbrž posuzuje-li se sporný případ s hlediska právního přesvědčení dovolacího soudu, nelze napadený rozsudek přezkoumati ve věci samé, nýbrž je zapotřebí doplniti řízení v tom směru, zda a pokud žalovaná utrpěla slevou při obchodu ztrátu (§ 496 čís. 3 c. ř. s.).

Čís. 4728.

Žalobu o pohledávku podléhající soupisu podle zákona ze dne 30. června 1922, čís. 207 sb. z. a n. (nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n.) jest pro tentokráte zamítnouti. Spadá sem i pohledávka, ohledně níž není spornou měna, nýbrž otázka, zda placením a přijetím cizí měny byla úplně vyrovnána.

(Rozh. ze dne 24. února 1925, Rv II 3/25.)

Žalobu o zaplacení 15.700 Kč o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a potvrdil rozsudky nižších soudů s tím, že se žaloba zamítá pro tentokráte.

D ů v o d y:

Není sporu o tom, že podle trhové smlouvy ze dne 19. ledna 1912 příslušela žalobkyni proti žalované z důvodu nedoplatku kupní ceny za prodaný brněnský dům pohledávka 56.690·73 starých korun rakousko-uherských, která byla na prodaném domě právem zástavním zajištěna a na niž bylo do května 1919 splaceno 16.690 K 73 h, tak že zbývala částka 40.000 K. Není sporu ani o tom, že žalovaná v květnu 1919 zaslala žalobkyni, která tehdy bydlela ve Vídni, 40.000 Krak. na tuto pohledávku. Přes znění výmazné kvitance ze dne 15. května 1919, již žalobkyně potvrdila, že zbytek kupní ceny jest úplně zapraven a svolila k jeho knihovnímu výmazu, tvrdí žalobkyně, že její pohledávka byla zaslánými 40.000 Krak. jen částečně zaplacená, poněvadž byla splatnou v korunách československých a zasláných 40.000 Krak. představovalo jen 24.300 Kč, tak že má proti žalované k pohledávání ještě 15.700 Kč. Žalovaná nepopírala, že pohledávka byla splatnou v korunách československých, ale namítala, že zanikla zaplacením, ježto žalobkyně na místě 40.000 Kč přijala 40.000 Krak. Z toho jest patrno, že měna není sporná a proto nemá místa vládní nařízení ze dne 18. prosince 1924, čís. 274 sb. z. s. o přerušení sporů o splnění peněžních závazků ve starých korunách v poměru k republice Rakouské. Ale neprávem pokládal první soud za to, že zažalovaný nárok nespadá pod zákon ze dne 30. června 1922, čís. 207, správně pod nařízení vlády republiky Československé ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n. proto, že žalobkyně jest a vždy byla příslušnicí republiky Československé. Dle §u 3 (2) dotčeného nařízení státní příslušnost vůbec nerozhoduje; rozhodným jest dle §u 1 téhož na-

řízení jen bydliště dne 26. února 1919. Poněvadž jest zjištěno, že žalobkyně dne 26. února 1919 měla bydliště ve Vídni — žalovaná v Československé republice, — jde o tvrzený zbytek pohledávky, jež vznikla v rakousko-uherských korunách před 26. únorem 1919 a spočívá na soukromoprávním titulu z doby před tímto dnem; a žalobkyně popírá, že závazek byl před 15. zářím 1922 úplně již splněn, tak že právní trvání zažalovaného nároku jest alespoň sporno a pochybno (§ 2 čís. 7 a § 5 poslední odstavec nař. čís. 265/1922); byla žalobkyně povinna, přihlásiti svou pohledávku k soupisu u zúčtovacího úřadu, příslušného dle §u 3 (4) téhož nařízení, což, jak nesporno, také učinila. Podle §u 9 nařízení čís. 265/1922 bylo dnem 15. září 1922 zakázáno, konati i přijímati jakékoli platy, převody a veškerá jiná právní jednání, směřující k urovnání pohledávek a závazků podle tohoto nařízení soupisem povinných; důsledně nelze tedy ani žalobou se domáhati zaplacení tvrzeného zbytku pohledávky. Žalobu přes to podanou bylo tedy z tohoto důvodu zamítnouti, aniž bylo třeba, ba ani přípustno, pustiti se do rozboru ostatních sporných otázek. Pokud tedy soud odvolací — byť i z jiných důvodů — potvrdil rozsudek soudu prvního, jímž žaloba byla zamítnuta, neposoudil nesprávně věc po stránce právní, a není tu dovolacího důvodu čís. 4 §u 503 c. ř. s. Dovolání nebylo tedy vyhověno. Ježto, však není vyloučena možnost, že zúčtovací ústav rozhodne, že sporná pohledávka není podrobena soupisu, v kterémžto případě by teprve bylo lze jednati věcně o žalobním nároku, byla žaloba zamítnuta jen pro tentokrát.

Čís. 4729.

Pozůstalostní (svěřenský) soud není povinen přijati na soud dědické (nástupnické) přihlášky zřejmě neodůvodněné, a poukázati dědice na pořad práva.

Přihlášce čekatele svěření po zůstaviteli, zemřelém před nabytím účinnosti zákona o zrušení svěření ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n., není na závadu, že uzavřel nerovnorodý sňatek, ač to zřizovací listinou bylo zapovězeno. Lhostejno, kdy sňatek byl uzavřen, jen když nápad svěření stal se po 28. říjnu 1918.

(Rozh. ze dne 25. února 1925, R I 125/25.)

Poslední držitel Ch-ského svěření Jan T., jenž zemřel dne 5. června 1921, vzdal se již za svého života notářským spisem ze dne 23. prosince 1920 držení a užívání svěření ve prospěch jediného syna jako nejbližšího čekatele Dra Leopolda T-a. Zesnulý Jan T. podepsal dále dne 2. června 1921 podání na svěřenský soud, v němž oznamuje, že dne 23. prosince 1920 odstoupil ze svěření pod tou podmínkou, že v držení a užívání svěření nastoupí po něm syn Dr. Leopold T. a že on sám jen za tohoto předpokladu se svých nároků na svěření neodvolatelně vzdává. Toto podání zároveň s oním notářským spisem předložil svěřenskému soudu plnomocník Jana T-a teprve dne 11. října 1921. Současně se přihlásil v jiném podání Dr. Leopold T. ke svěření,